

vulnerabilitatea civilizației noastre, în care oricine poate produce ireparabilul: un terorist sau un tehnician. Luând aceste amenințări în serios, ne supunem logicii „temerii” și „precauției”.

Gilles Ferréol,
Universitatea din Poitiers
Traducere de Loredana Ivan

Gilles Ferréol
Lexique des sciences sociales,
Paris, Armand Colin, 2000 (96 p.)

Profesor-cercetător bine cunoscut publicului român, directorul Laboratorului de Sociologia Cunoașterii din cadrul Universității din Poitiers, Gilles Ferréol invită cititorul, în mai puțin de o sută de pagini, să descopere universul științelor sociale.

Operă de reflecție și sinteză pedagogică, bogată în argumentări și precisă în modalitatea de redactare, menționează aproape patru sute de autori de referință, aducând în prim-plan cunoștințe și repere riguroase care sunt indispensabile pătrunderii în acest univers multidisciplinar și util al sociologiei, antropologiei, economiei și psihologiei sociale.

Pătrunderea în fiecare dintre aceste domenii ale cunoașterii, analizând spațiul de relații dintre ele, în sprijinul noțiunilor de *stratificare* și *ierarhizare*, se constituie ca un real progres. Diferențele existente, originile, de altfel, foarte diverse conduc la punerea în valoare a grilelor de analiză marxiste, tocquevilliene, weberiene sau paretiene în analiza claselor, subiect care conține intrinsec tema centrală a inegalităților.

Problema schimbării, conceptualizată, printre alții, de Comte, Marx, Durkheim,

rămâne dependentă de cea a mobilizării acțiunii colective. Am putea înțelege mai bine emergența mișcărilor sociale, nașterea și natura conflictelor necesare pentru a le pune în practică, procedeele de asigurare a consensului sau a ordinii sociale.

Procesul de socializare se înscrie într-un raționament de tip holist sau tributar unor interpretări în termenii individualismului instituțional. Socializarea este analizată potrivit unei paradigme funcționaliste – în termenii rupturii de conformism și apariției comportamentelor deviate – sau potrivit unei paradigme interacționiste, punând în evidență contextul multidimensional. Socializarea poate fi, de asemenea, percepută, conform lui Jean Remy, ca o tranzacție – aducând aminte de imaginea simmeliană a punții și a porții – între sistemele de reguli și valori, pe de o parte, și actorii sociali care nu sunt lipsiți de capacitatea de a improviza și de a profita de una sau de alta dintre oportunități.

Acest dicționar face apel, în mod egal, la analiza etimologică și semantică, parcurgând articole consacrate din cultură, etică, de ideal tip sau de ideologia riturilor... Aspectele metodologice își găsesc locul în construcția instrumentelor de colectare a datelor (monografii, anchete, teste, interviuri), care reclamă o atență utilizare.

Cu sprijinul unei bibliografii corect alcătuite, cititorul este îndrumat spre achiziții complementare, la finalul volumului. În concluzie, o contribuție plină de viață și de neînlocuit pentru studenți și pentru cei care își doresc o cunoaștere aprofundată a socialului.

Régis Malige (Poitiers, Franța)
Traducere de Loredana Ivan